

УДК 94(476)"1941/1945"
ББК 63.3(4Бел)622
М25

Рэцэнзенты:
доктар гістарычных навук, прафесар *В.А. Космач*;
доктар гістарычных навук, прафесар *Э.Р. Іофе*

Выпуск выдання ажыццёўлены па заказе
і пры фінансавай падтрымцы
Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь

Марзалюк, І. А.

М25 Кроў на белым тле : беларускія калабарацыяністы ў часы акупацыі БССР / Ігар Марзалюк. — Мінск : Беларусь, 2025. — 336 с. : іл.

ISBN 978-985-01-1987-2.

Аўтар на падставе багатых навуковых і архіўных крыніц аналізуе дзейнасць беларускіх калабарантаў, якія супрацоўнічалі з нацысцкімі акупантамі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Акупіраваная гітлераўцамі Беларусь была полем злачыннай дзейнасці розных нацыяналістычных груповак, якіх аб'ядноўваў антыкамунізм і паталагічная нянавісць да рэальна існаваўшай беларускай дзяржаўнасці на савецкай аснове. Людзі, якія былі на баку немцаў, падзялялі іх погляды і нацысцкую ідэалогію, яны разам з нацыстамі рэалізоўвалі палітыку генацыду, скіраваную супраць народа Беларусі.

Кніга прызначана для шырокага кола чытачоў — моладзі і дарослых, — усіх, хто цікавіцца гісторыяй Беларусі.

УДК 94(476)"1941/1945"
ББК 63.3(4Бел)622

ISBN 978-985-01-1987-2

© Марзалюк І. А., 2025
© Афармленне. УП «Выдавецтва
«Беларусь», 2025

ЗМЕСТ

УВОДЗІНЫ, АЛЬБО ЧАМУ ГЭТА ВАЖНА СЁННЯ?	3
ГЛАВА 1. БУДУЧЫНЯ БЕЛАРУСІ ВАЧЫМА КІРАЎНІЦТВА ТРЭЦЯГА РЭЙХА — ПЛАНЫ І СПРОБЫ ІХ РЭАЛІЗАЦЫІ	7
1.1. Ідэйныя вытокі нацызму. Сацыяльны дарвінізм і расавы нацыяналізм	7
1.2. Ад тэорыі да практыкі: рэалізацыя праграмы генацыду беларускага народа нямецкімі нацыстамі	40
ГЛАВА 2. ШУКАЮЧЫ ЛАСКІ ГІТЛЕРА — БЕЛАРУСКІЯ НАЦЫЯНАЛІСТЫ І ІХ СУПРАЦОЎНІЦТВА З НАЦЫСТАМІ	64
2.1. Пачаткі супрацоўніцтва — 1939—1941 гг.	64
2.2. Ад БНС да Рады даверу і БЦР	81
2.3. Імёны здрады: удзел беларускіх нацыяналістаў у злачынствах нацыстаў	116
ГЛАВА 3. ЗАБІВАЮЧЫ СЛОВАМ	148
3.1. Памнажэнне нянавісці праз сродкі масавай інфармацыі і школу	148
3.2. Дыскрэдытуючы традыцыю — сімвалы і вітанні беларускіх калабарантаў	160

ГЛАВА 4. ЗАБОЙЦЫ БЕЛАРУСІ	201
4.1. Крыжавыя «бобікі» — злачынствы паліцыі і самааховы	201
4.2. Белая каманда Бугляя	221
4.3. 3 маланкамі СС на касках — 13-ы беларускі паліцэйскі батальён пры СД	224
4.4. Беларуская краёвая абарона (БКА) — дапаможная сіла СС	241
4.5. Нацысцкі інтэрнацыянал	263
ПАСЛЯСЛОЎЕ	297
Крыніцы і літаратура	300